

הלכות תפילין מזוזה וספר תורה פרק ב

פרק ב

זהירות בכתיבת התפילין

חלוקת פרשיות התפילין

א.

כיצד כותבין את התפילין?

של ראש - כותבין ארבע הפרשיות על ארבעה קלפים, וגוללין כל אחד ואחד לבדו, ומניחין אותן בארבעה בתים שהן מחוברין בעור אחד. ושל יד - כותבין את ארבע הפרשיות בארבעה דפין על קלף אחד, וגוללו כמין ספר תורה מסופו לתחילתו, ומניחו בבית אחד:

פרשיות פתוחות וסתומות

ב.

וצריך להיזהר בפרשיות, שאם עשה הסתומה פתוחה, או הפתוחה סתומה, פסלן.

ושלש הפרשיות הראשונות כולן פתוחות, ופרשה אחרונה שהיא "והיה אם שמע" סתומה:

ג.

וצריך להיזהר במלא וחסר, עד שיהיו ארבעתן כתובות כמה שהן כתובות בספר תורה הבדוק,

שאם כתב החסר מלא - פסל, עד שימחוק היתר,

ואם כתב המלא חסר - פסל, ואין לו תקנה.

ואלו הן החסירות והמליאות שיש בארבע פרשיות אלו:

ד.

ראשונה קדש לי,

בכור מלא, זכור מלא, בחזק חסר, הוציא מלא, יצאים חסר ואו, יביאך מלא, והאמרי חסר, והיבوسی מלא, לאבתיך חסר ואו, העבדה חסר, מצת חסר, השביעי מלא, מצות מלא, שאר חסר, גבלך חסר, בעבור מלא, לאות מלא, ולזכרון מלא, עיניך מלא, תורת מלא, הוצאך חסר יוד, החקה חסר, למועדה מלא:

ה.

פרשה שניה

והיה כי יבאך חסר, ולאבתיך חסר ואו, חמר חסר, בכור מלא, בחזק חסר, הוציאנו מלא, ויהרג חסר, בכור מלא, מבכר חסר, ועד בכור מלא, זבח חסר, וכל בכור מלא, לאות מלא, ידכה כתוב בהא, ולטוטפת חסר ואו אחרונה, עיניך מלא, בחזק חסר, הוציאנו מלא:

ו.

פרשה שלישית

שמע וכו', מאדך חסר, לבניך מלא, בביתך בלא יוד שניה, ובקומך מלא, לאות מלא, ידך בלא יוד שניה, לטטפת חסר שני ואוין, עיניך מלא, מזוזות חסר ואו ראשונה, ביתך בלא יוד שניה, ובשעריך מלא:

ז.

פרשה רביעית

והיה אם שמע חסר, מצותי בואו אחת, יורה מלא, ומלקוש מלא, ותירשך חסר ואו, והשתחיתם מלא, יכולה מלא, הטבה חסר, נתן חסר, אתם חסר, לאות מלא, לטוטפת חסר ואו שניה, עיניכם מלא, אתם חסר, בביתך בלא יוד שניה, ובקומך מלא, מזוזות מלא, ביתך בלא יוד שניה, ובשעריך מלא, לאבתיכם חסר ואו:

תגי האותיות

ח.

וצריך להיזהר בתגין של אותיות, והן כמו זינין זקופות על האות שיש לה תג, כמה שהן כתובין בספר תורה. ואלו הן האותיות המתויגות שבארבע פרשיות האלו:

פרשה ראשונה

ט.

פרשה ראשונה יש בה אות אחת בלבד, והיא מים סתומה של מימים - עליה שלשה זינין.

פרשה שניה יש בה חמש אותיות, וכל אחת מהן **הא**, ועל כל **הא** מחמשתן ארבעה זינין, והן **הא** של ונתנה, והא ראשונה ואחרונה של כי הקשה, והא של ויהרג, והא של ידכה:

י.

פרשה שלישית יש בה חמש אותיות, ואלו הן, קוף של ובקומך יש עליה שלשה זינין, וקוף של וקשרתם יש עליה שלשה זינין, וטית טית פא של לטטפת על כל אות משלשתן ארבעה ארבעה זינין:

יא.

פרשה רביעית יש בה חמש אותיות, ואלו הן, פא של ואספת יש עליה שלשה זינין, ותאו של ואספת יש עליה זין אחד, וטית טית פא של לטוטפת על כל אחת משלשתן ארבעה ארבעה זינין.
כל האותיות המתויגות - שש עשרה.
ואם לא עשה התגין, או הוסיף וגרע בהן - לא פסל:

דיני לקיחת תפילין

יב.

הלוקח תפילין ממני שאינו מומחה - צריך לבדקן.

לקח ממנו מאה קציצות - בודק מהן שלש קציצות, או שתיים של ראש ואחת של יד או שתיים של יד ואחת של ראש.

אם מצאן כשרים - הוחזק זה האיש, והרי כולם כשרים, ואין השאר צריך בדיקה.

ואם לקחן צבתים צבתים - כולן צריכות בדיקה, שחזקת הצבתים מאנשים הרבה לקוחים:

בדיקת תפילין

יג.

הכותב תפילין בכתב ידו, או שלקחן מן המומחה, או משאר אדם ובדקם והחזירם לעורן - אינו צריך לבדוקן פעם אחר, ואפילו אחר כמה שנים. כל זמן שחפויין שלם הרי הן בחזקתן, ואין חוששין להן שמא נמחקה אות מתוכן או ניקבה.

הלל הזקן היה אומר, "אלו משל אבי אמא":